



## Yökastelu

Yökastelu on tavallinen vaiva 4–6-vuotiailla lapsilla. Joka kymmenes lapsi kastelee melko säännöllisesti öisin. Kuivaksi oppimisessa on yksilöllinen vaihtelu hyvin suurta. Yökastelun syytä ei tarkkaan tiedetä. Syynä voi usein olla lapsen sikeäunisuus, eikä lapsi herää virtsarakosta tuleviin signaaleihin. Osalla kastelijoista voi olla runsas yöllinen virtsaneritys. Muutamalla yökastelijoilla on todettu normaalia vähäisempää virtsaneritystä vähentävän hormonin eritystä.

Taipumus yökasteluun on jossain määrin periytyvää: noin puolella kastelijoista ainakin toinen vanhemmista on ollut yökastelija.

### Itsehoito

Ennen nukkumaanmenoa lapsen olisi hyvä käydä vessassa. Yövaippojen käyttö ei vaikuta kuivaksi tulemiseen, koska kyse on biologisesta kypsymisvaiheesta. Hyvin menneestä yöstä tulisi kehua lasta. Tärkeää on, että yökasteluun suhtaudutaan ymmärtäväisesti.

### Hoito

Jos 5–6-vuotiaalla on jatkuvaa yökastelua, tämä olisi hyvä ottaa puheeksi neuvolakäynnin yhteydessä. Yökastelua ei kannata hoitaa alle 5-vuotiaalla lapsella eikä silloin, jos kuivia öitä on enemmän kuin märkiä.

Lapsen yökastelun hoito on aiheellista, kun kastelu aiheuttaa lapselle itselleen harmia ja hän on motivoitunut hoitoon itse. Jos kyse on "yksinkertaisesta" yökastelusta, tutkimus ja virtsa-analyysi useimmiten riittävät diagnoosin tekoon. Kastelun hoito määräytyy lapsen iän ja yökastelun luonteen mukaisesti.

Tavallisen yökastelun ensisijainen hoito on kasteluhälytin, jossa hälytysanturi asetetaan alusvaatteisiin. Lapsi opetetaan näin reagoimaan virtsahätään. Kasteluhälyttimen voi vuokrata tai ostaa esimerkiksi [www.pedihealth.fi](http://www.pedihealth.fi) kautta. Huoltajat kustantavat hälyttimen hankinnan itse.

Yökastelun hoitoon voidaan käyttää myös desmopressiini-lääkitystä (Minirin®), joka on apteekista reseptillä saatava tabletti. Kun pyritään nopeaan vaikutukseen, desmopressiini on hyvä ja turvallinen vaihtoehto. Lääkehoito tarvitsee aina lääkärin arvion.



## Kelan vammaistuki

Alle 16-vuotiaan vammaistukea voi yökastelun takia hakea KELAn hakemuksella [EV258](#). Hakemuksen liitteeksi KELA tarvitsee lääkäriltä C-lausunnon (maksullinen) ja perheen täyttämän kastelupäiväkirjan. Vammaistukea voidaan myöntää aikaisintaan lapsen täytettyä 5 vuotta. Vammaistuen myöntäminen kastelevalle lapselle edellyttää seuraavien edellytysten täyttymistä:

- lapselle on diagnoosiksi asetettu kastelu
- kastelu on jatkunut tai jatkuu vähintään 6 kuukauden ajan
- Lasta hoidetaan aktiivisesti kastelun takia esimerkiksi lääkkeillä, kasteluhälyttimellä tai niiden yhdistelmällä. Aktiivisella hoitamisella tarkoitetaan, että desmopressiini- lääkehoitoa tai hälytinlaitehoitoa tai näiden yhdistelmää käytetään vähintään 2–6 viikon ajan yhtäjaksoisesti yökastelun hoitoon.
- Kastelusta pidetään päivittäin kastelupäiväkirjaa ainakin hoidon aikana. Siitä ilmenee, kuinka kauan hoitoa on jatkettu ja mikä on ollut hoidon teho. Kopio siitä tulee olla hakemuksen liitteenä.

## Lähteet

[Kastelu - Terveyskirjasto](#)

[KELA:n tuki yökastelun hälytinhoitoon – Yökastelun hoito \(yokastelunhoito.net\)](#)

[LASTEN YÖKASTELU \(yokastelu.fi\)](#)

[Kastelupäiväkirja](#)